

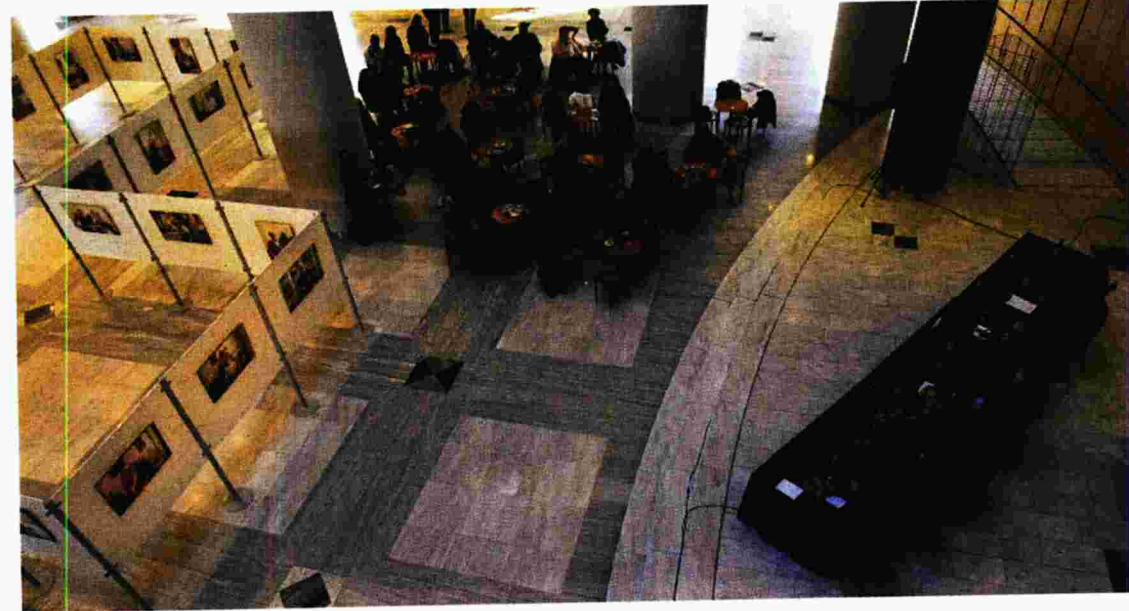
Συναυλία μνήμης για τους Έλληνες Εβραίους του Ολοκαυτώματος

Απόψε στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης –Αλλά και εγκαίνια έκθεσης πορτρέτων στο φουαγιέ

Μία συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και μία ξεχωριστή έκθεση φωτογραφίας είναι οι δύο εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης για την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος.

Η συναυλία, για την οποία συμπράττουν το ΜΜΘ, η ΚΟΘ και βέβαια η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης, θα δοθεί σήμερα Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2018 στις 20:00 και ενώνει επί σκηνής τους καλλιτεχνικούς διευθυντές των δύο οργανισμών. Η Ζωή Τσόκανου στο πόντιο και ο Γιώργος-Εμμανουήλ Λαζαρίδης στο πιάνο παρουσιάζουν ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει το Adagio από τη Συμφωνία αρ. 5 του Γκούσταβ Μάλερ και το Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 5 σε μι ύφεση μείζονα, έργο 73 (Emperor) του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν. Η συμμετοχή του Murray Perahia, που επρόκειτο να συμπράξει στη συγκεκριμένη συναυλία, όπως αρχικά είχε ανακοινωθεί, ακυρώθηκε λόγω μίας λοίμωξης του αυτιού, που του απαγορεύει να ταξιδέψει. Πριν την έναρξη της συναυλίας, στις 19:00, θα πραγματοποιηθούν στο φουαγιέ του κτιρίου Μ1 του Μεγάρου τα εγκαίνια της φωτογραφικής έκθεσης της Άρτεμις Αλκαλάη «Σπουδή πάνω στο δράμα, τη μνήμη και την απώλεια: Έλληνες Εβραίοι επιζώντες από το Ολοκαύτωμα». Η έκθεση θα λειτουργεί Δευτέρα έως Σάββατο 10:00-18:00 και θα διαρκέσει ως τις 23 Φεβρουαρίου.

Στη μακραίωνη εβραϊκή παρουσία στη Θεσσαλονίκη, την επονομαζόμενη και Ιερουσαλήμ των Βαλκανίων αναφέρθηκε την Παρασκευή το μεσημέρι κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τύπου που έγινε στο Μέγαρο Μουσικής της πόλης μας ο πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαβίδ Σαλιέλ. Συγκεκριμένα είπε πως γενικά «οι Εβραίοι υπήρξαν παρεξηγούμενοι και αντιμετωπίστηκαν ως ξένοι, ακόμη κι όταν τους έπαιρναν με τα τρένα για τα στρατόπεδα του θανάτου. Η Ημέρα Μνήμης είναι μια ευκαιρία να δηλώσουμε την παρουσία μας στην πόλη και η συναυλία αυτή είναι η αρχή



μιας σειράς άλλων εκδηλώσεων. Η μουσική ενώνει, απαλύνει τις ψυχές». Ο ίδιος αναφέρθηκε και σε άλλη μια επέτειο που γιορτάζεται φέτος, τα 70 χρόνια από την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ: «Περίπου 30.000 Θεσσαλονικείς Εβραίοι πήγαν κι εργάστηκαν για τη δημιουργία του λιμανιού της Χάιφας. Ήταν λοιπόν κι αυτοί μέσα σε εκείνους που δημιούργησαν το Ισραήλ».

«Το Μέγαρο συγχωνεύει δύο διαφορετικές υφές εκδηλώσεις. Μια έκθεση φωτογραφίας, με κυρίαρχο το βλέμμα αλλά και την εκκωφαντική σιωπή των επιζώντων, αλλά και μια μουσική εκδήλωση, όπου ο ήχος πρωταγωνιστεί», είπε ο «οικοδεσπότης» των εκδηλώσεων, ο πρόεδρος του δ.σ. του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης Νικήτας Μυλόπουλος. Όπως εκτίμησε, «το Ολοκαύτωμα άλλαξε για πάντα την αντίληψη για τα όρια της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Η διάσωση της ιστορικής μνήμης παραμένει ζητούμενο, ιδίως στις μέρες μας, με τον αντιστημιτισμό και τον φασισμό να είναι παρόντες στις κοινωνίες μας. Πώς να μιλήσεις για την ιστορία της Θεσσαλονίκης αν δεν μιλήσεις για την εξόντωση των Εβραίων πολιτών της; Επανερχόμαστε λοιπόν με όρους μνήμης αλλά και με όρους πολιτικής ερμηνείας».

Στο πιο συγκλονιστικό γεγονός της

ανθρώπινης ιστορίας, το Ολοκαύτωμα, αναφέρθηκε και ο Ούβε Μάτσκε, πρόεδρος του ΕΤΟΣ (Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών) της ΚΟΘ: «Η ατιμωρησία των υπευθύνων για αυτό το τεράστιο έγκλημα προκαλεί σε εμένα ως Γερμανό ντροπή. Η πράξη της ΙΚΘ να τιμήσει τη μνήμη των νεκρών με μια σύμπραξη δύο σημαντικών φορέων της πόλης (ΚΟΘ και Μέγαρο) ενέχει ισχυρό συμβολισμό, ενώ και η ίδια η εκδήλωση δεν θα είναι μια απλή συναυλία αλλά ένα ύψιστο πολιτιστικό γεγονός».

«Αισθάνομαι τιμή που κλήθηκα να αντικαταστήσω έναν τόσο σπουδαίο πιανίστα όπως ο Μάρεϊ Περάχια», σημείωσε ο καλλιτεχνικός διευθυντής του ΜΜΘ Γιώργος Εμμανουήλ Λαζαρίδης, ο οποίος θα είναι ο σολίστας στη συναυλία της 28ης Ιανουαρίου. Δεν είναι πάντως η πρώτη φορά που προσεγγίζει το συγκεκριμένο έργο. Το ερμήνευσε πριν από περίπου 20 χρόνια με τη Βασιλική Φιλαρμονική Ορχήστρα του Λονδίνου και πριν από περίπου μία πενταετία πάλι με την ΚΟΘ. «Το μεγαλείο αυτής της εκδήλωσης είναι ότι τιμούμε τη μνήμη του Ολοκαυτώματος με το έργο ενός σπουδαίου Γερμανού συνθέτη, του Μπετόβεν», υπογράμμισε ο ίδιος.

Διπλή ιδιότητα και για τη Ζωή Τσόκανου, καλλιτεχνική διευθύντρια της

ΚΟΘ και μαέστρο στη συναυλία της 28ης Ιανουαρίου. «Προσπαθούμε και ελπίζουμε η συνάντηση με τον Μάρεϊ Περάχια να γίνει στο μέλλον», αποκάλυψε. «Η μουσική του Μπετόβεν ταιριάζει σε μια ημέρα μνήμης, αφού είναι ένας από τους λίγους συνθέτες που έγραψε μουσική για ανώτερα ιδανικά, τα οποία σκεφτόμαστε πάντοτε τέτοιες μέρες, μαζί βέβαια με την έννοια της ευθύνης. Από την άλλη, μαζί με όλα αυτά πρέπει να υπάρχει και αγάπη - και το άλλο έργο της συναυλίας, το Adagio του Μάλερ, έχει συνδεθεί με την απώλεια και τον θρήνο, αλλά γράφτηκε και ως μια απόδειξη αγάπης».

Τέλος, στην έκθεση φωτογραφίας αναφέρθηκε η εικαστικός Άρτεμις Αλκαλάη. «Ήταν ένα ηθικό χρέος απέναντί στους νεκρούς της δικής μου οικογένειας αλλά και σε όλους τους Έλληνες Εβραίους. Ήθελα να δούμε τη μορφή τους και να μην αποτελούν έναν αριθμό, όπως αυτός που χαράχτηκε στο μπράτσο τους στα στρατόπεδα εξόντωσης». Στις φωτογραφίες της η καλλιτέχνης εντάσσει και έργα της που έχουν την αρχιτεκτονική μορφή ενός σπιτιού. «Ο συμβολισμός του σπιτιού είναι πολύ σημαντικός, καθώς μέσα στο σπίτι βιώνουμε συνήθως την ευτυχία και την ασφάλεια. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που φωτογράφησα έχασαν αυτό το σπίτι τους κυριολεκτικά και μεταφορικά και



Για την έκθεση

Η έκθεση παρουσιάζει τα πορτρέτα 64 επιζώντων από τα στρατόπεδα Άουσβιτς και Μπέργκεν Μπέλσεν, από τους οποίους μάλιστα οι 30 είναι Θεσσαλονικείς. Κάποιοι από τους εικονιζόμενους είναι Σεφαραδίτες με ισπανική υπηκοότητα και έγγραφα, από τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα, που διασώθηκαν χάρη στις υπεράνθρωπες προσπάθειες του προξένου της Ισπανίας στην Αθήνα Sebastián de Romero Radigales.

Η σειρά φωτογραφιών πρωτοπαρουσιάστηκε στο Μουσείο της Διασποράς στο Τελ Αβίβ το 2014 στο πλαίσιο της εκδήλωσης: «Οι Έλληνες Εβραίοι υπό τη Ναζιστική κατοχή - υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδος στο Ισραήλ και του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος» και το 2015 εκτέθηκε στην Αθήνα στον χώρο τέχνης Αγκάθι, στο πλαίσιο του Athens Photo festival 2015. Το 2016 εκτέθηκε στο Ινστιτούτο Θερβάντες της Αθήνας (οργάνωση Θερβάντες /ΕΜΕ), στις Φωτογραφικές Συγκυρίες Κυθήρων και το 2017 στο πλαίσιο της Διεθνούς Μέρας Μνήμης του Ολοκαυτώματος στον «Ελληνικό Κόσμο».

με ένα συμβολικό τρόπο τους έδωσα ένα μικρό σπιτάκι για να θυμηθούν την προηγούμενη ζωή και τα παιδικά τους χρόνια. Πολλοί απ' αυτούς έφυγαν από τη ζωή. Είναι οι τελευταίοι μάρτυρες της ευρωπαϊκής βαρβαρότητας».

Χρήσιμα

Η είσοδος στη συναυλία είναι μόνο με προσκλήσεις. Η Έκθεση φωτογραφίας θα διαρκέσει έως τις 23 Φεβρουαρίου 2018 και θα λειτουργεί στο Κτίριο Μ1, Φουαγιέ Δευτέρα - Σάββατο 10:00-18:00 με ελεύθερη είσοδο.